

ΗΜΕΡΑ 1Η, ΚΥΡΙΑΚΗ, 10Η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1938

Τὴν 11ην π.μ. εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν διαλέξεων καὶ τελετῶν τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσός» ἐγένετο ἡ πανηγυρική ἐναρκτήριος συνεδρία.

Ἰδιαιτέραν λαμπρότητα καὶ αἴγλην προσέδωκεν εἰς αὐτὴν ἡ παρουσία τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β΄ καὶ τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου.

Τὴν Συνεδρίαν ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας τῶν δ' Ὑπουργὸς τῆς Ἐθν. Παιδείας κ. Κ. Γεωργακόπουλος, δ' Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας κ. Α. Οἰκονόμου, δ' Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας κ. Γ. Κυριακός, δ' Ὑφυπουργὸς Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Θ. Νικολοῦδης, δ' Ὑφυπουργὸς τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου κ. Κ. Μπουρμπούλης, δ' Νομάρχης κ. Ν. Κισσόπουλος, δ' Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου κ. Γ. Φωτεινός, δ' Πρύτανις τοῦ Πολυτεχνείου κ. Κ. Γεωργικόπουλος, δ' Πρύτανις τῆς Ἀνωτ. Σχολῆς Ἐμπορικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν κ. Ε. Ἐμμανουήλ, πολλοὶ ἀκαδημαϊκοί, καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Πολυτεχνείου, ἀνώτεροι λειτουργοὶ τοῦ Κράτους καὶ πολλὰ ἐξέχοντα μέλη τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας.

Παρίσταντο ἐπίσης ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Τιμητικῆς καὶ τῆς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου, οἱ Ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπαρχιακῶν ὀργανώσεων χημικῶν καὶ ἅπαντες οἱ Σύνεδροι.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου κ. Κ. Δόσιος λαβὼν πρῶτος τὸν λόγον προσεφώνησε τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα (σελ.35-37 Ἐπαγγ. Δελτ.). Ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς ἠὺδόκησεν ἀκολουθῶν νὰ κηρύξη τὴν ἔναρξιν τοῦ Α' Πανελληνίου Χημικοῦ Συνεδρίου.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν, τῆς ὀργανώσεως ἧτις ἔσχε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς συγκλήσεως τοῦ Συνεδρίου, κ. Ἀναστ. Κώνστας ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας (σελ. 37-40 Ἐπαγγ. Δελτ.) καὶ τέλος ὠμίλησεν ἐπίσης δι' ὄλιγων, ἐκ μέρους τοῦ συνεργαζομένου διὰ τὸ Συνέδριον Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ κ. Ἀναργ. Δημητρακόπουλος (σελ. 40 Ἐπαγγ. Δελτ.).

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου, ἀπαξῆπαντες οἱ παραστάντες κατὰ τὴν Συνεδρίαν ταύτην, μετέβησαν ἐν σώματι καὶ κατέθεσαν στέφανον δάφνης εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἀγωνοῦ Στρατιώτου. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου καταθέτων τὸν στέφανον προσεφώνησεν ὡς ἑξῆς :

«Οἱ χημικοὶ τῆς Ἑλλάδος, συνελθόντες εἰς Α' Πανελλήνιον Χημικὸν Συνέδριον, καταθέτων τὸν στέφανον τοῦτον ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἀνωτάτου προμάχου, τοῦ ὁποίου ἡ σκιά συμβολίζει τὴν δύναμιν, τὴν ἀκατάβλητον, τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τῆς ὀλοκληρωτικῆς θυσίας».

Οὕτω ἔληξεν ἡ τελετὴ τῆς πρωΐας.

Τὴν ἡν μ. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας συνήλθεν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν ἢ Διοικουσα Ἐπιτροπὴ τοῦ Συνεδρίου ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν Ἀντιπροσώπων τῶν ἐπαρχιακῶν ὀργανώσεων εἰς μακρὰν σύσκεψιν πρὸς κανονισμόν τῶν λεπτομερειακῶν ζητημάτων τῶν ἐπομένων ἡμερῶν τοῦ Συνεδρίου.

ΗΜΕΡΑ 2Α, ΔΕΥΤΕΡΑ, 11Η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1938

Πρώτη Συνεδρία Ἐπιστημονικοῦ Τμήματος. Τὴν 9.30 π.μ. συνήλθεν εἰς πρώτην δημοσίαν συνεδρίαν τὸ Ἐπιστημονικὸν Τμήμα τοῦ Συνεδρίου ἐν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσός».

Ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ κ. Ι. Καρᾶς κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Τμήματος προσεφώνησεν ὡς ἑξῆς τοὺς συνέδρους :

Κύριοι Σύνεδροι,

Μετὰ τὴν ἐν τῇ χθεσινῇ πανηγυρικῇ τελετῇ ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Α' Πανελληνίου Χημικοῦ Συνεδρίου, ἦν εὐηρεστήθη νὰ κηρύξη ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἄρχονται σήμερον αἱ τακτικαὶ συνεδριάσεις.

Πρὶν ἀκούσωμεν τὰς ὀμιλίας καὶ πρωτοτύπου ἀνακοινώσεις τῶν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων αὐθρομήτως ἢ σκέψις ὄλων στρέφεται πρὸς τὴν πλειάδα τῶν Ἑλλήνων σοφῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπήρξαν οἱ πρωτοπόροι τῆς φιλοσοφικῆς σκέψεως εἰς τὴν ἔρευναν τῶν χημικῶν φαινομένων.

Εὐλαβῇ φέρομεν τὴν σκέψιν πρὸς τοὺς Ἑλληνας σοφοὺς μύστας τῆς «ἱερᾶς τέχνης» ἀρχόμενοι ἀπὸ τὸν θεμελιωτὴν τῆς ἰδέας τῶν ἀτόμων Δημόκριτον, τὸν Λεύκιππον, τὸν Πλάτωνα, τὸν πατέρα τῶν ἐπιστημῶν Ἀριστοτέλην, τὸν Ζώσιμον, τὸν Συνέσιον, τὸν Στέφανον καὶ τὴν λοιπὴν χορείαν τῶν σοφῶν τῆς Ἀλεξανδρινῆς Σχολῆς καὶ τῶν μεσαιωνικῶν χρόνων, μέχρι τοῦ Θεοτόκη, τοῦ Ἡλιάδου, τοῦ Κούμα, τοῦ Πύρου, τοῦ Γαζῆ καὶ λοιπῶν διδασκάλων τῶν ἐν Ἰωνάνοις, Χίῳ καὶ Κυθωνίαις σχολῶν τῆς προεπαναστατικῆς περιόδου μετὰ τῶν ὁποίων δικαίως τάσσουσι καὶ τὸν Ἐθνομάρτυρα Ρήγαν Φερραῖον.

Ἄς φέρωμεν τὸν νοῦν πρὸς τοὺς σοφοὺς Ἑλληνας, οἵτινες μετὰ τὴν Ἐθνικὴν Παλιγγενεσίαν ἐδίδαξαν καὶ ἐποδηγέτησαν τὰς γενεάς τῶν Ἑλλήνων χημικῶν, τὸν Χ. Ἰωάννου, τὸν Δημ. Τσκακῶτον καὶ ἰδιαιτέρως τὸν Ἀναστάσιον Χρηστομάνον, οὗτινος ἡ τεσσαρακονταετῆς γόνιμος διδασκαλία ἔθεσε στερεὰς βάσεις διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς σπουδῆς τῆς Χημείας μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, ἐνῶ ἕτεροι διακεκριμένοι Ἑλληνας χημικοὶ ὁ Λύσανδρος Δόσιος, οἱ ἀδελφοὶ Σπήλιος καὶ Λεόντιος Οἰκονομίδαι, ὁ Λεωνίδας Ἀραπίδης, ὁ Νικόλαος Κανελλόπουλος ἔθετον τὰς βάσεις τῆς δημιουργίας τῆς συγχρόνου παρ' ἡμῖν χημικῆς βιομηχανίας.

Πρό τῆς ἐνάρξεως τῆς πρώτης τακτικῆς συνεδρίας τοῦ Α' Πανελληνίου Χημικοῦ Συνεδρίου τηρήσαμεν ὄρθιοι λεπτοῦ σιγῆν ὡς φόρον τιμῆς καὶ εὐλαβῆ ἀνάμνησιν τῶν μεγάλων τούτων τέκνων τοῦ Ἔθνους, τῶν Ἑλλήνων Πρωτοπόρων ἐν τῇ χημικῇ ἐρευνῇ.

Οἱ Σύεδροι ἐγείρονται καὶ τηροῦσι σιγῆν ἐνὸς λεπτοῦ.

Ἀκολούθως ὁ κ. Καρᾶς ἔδωσε τὸν λόγον εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Συνεδρίου κ. Κ. Δόσιον ὅστις ἀνέγνωσε τηλεγράφημα τοῦ Συνδέσμου Χημικῶν Μακεδονίας καὶ Θράκης, ἔχον οὕτω :

«Πρῶτον Πανελλήνιον Χημικὸν Συνέδριον
(Παρνασσὸν) Ἀθήνας

Σύνδεσμος Χημικῶν Μακεδονίας-Θράκης οὐσσωμος παρὰ τὸ πλευρὸν ὑμῶν χαιρετίζει τὸ Α' Πανελλήνιον Χημικὸν Συνέδριον, παρακολουθεῖ ἐναγωνίως ἐργασίας αὐτοῦ, εὐχόμενος ὀλοψύχως ὅπως σῶνται ἀποβῶν καρποφόροι πρὸς ὄφελος κλάδου χημικῶν καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας χώρας μας».

Πρόεδρος Πασαγιάννης, Γεν. Γραμματεὺς Κιτσόγλου.

Ὁ κ. Καρᾶς ἀνεκοίνωσε κατόπιν ὅτι λόγῳ ἀσθενείας τοῦ καθηγητοῦ κ. Κ. Ζέγγελη δὲν θ' ἀκουσθῆ κατὰ τὸ Συνέδριον ἢ κατατεθεῖσα «περὶ ὕδρογονώσεως» ὀμιλία του, ἥτις ὅμως θὰ δημοσιευθῆ εἰς τὰ Πρακτικά τοῦ Συνεδρίου. Ἐδωσεν ἀκολούθως τὸν λόγον εἰς τὸν δεύτερον ὀμιλητὴν καθηγητὴν κ. Γ. Καραγκούνην ὅστις ἀνέπτυξε τὸ θέμα : «Σχέσις μεταξὺ μαγνητικῆς ροπῆς καὶ χημικῆς συνθέσεως».

Ἐν συνεχείᾳ τρίτος ὀμιλητῆς ὁ κ. Μ. Περτέσης ἀνέπτυξε τὸ θέμα : «Ἡ μελέτη τῶν μεταλλικῶν μας πηγῶν ὡς συμβολὴ εἰς τὴν γεωχημικὴν ἔρευναν τῆς ἑλληνικῆς χώρας».

Τὴν 11 45' π.μ. μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀνωτέρω ὀμιλιῶν, καὶ μετὰ σύντομον διακοπὴν, ἐπαναληφθεῖσης τῆς συνεδρίας πρὸς ἀνακοίνωσιν τῶν πρωτοτύπων ἐργασιῶν, ὁ λόγος ἐδόθη διαδοχικῶς εἰς τοὺς κ.κ. Γ. Καραγκούνην (ἀνακοίνωσις κ. Γ. Καραγκούνη καὶ κ. Δ. Σολωμοῦ), Μ. Περτέσην (ἀνακοίνωσις τοῦ ἰδίου), Ρ. Δαρρίγον (ἀνακοίνωσις τοῦ ἰδίου) Εὐαγ. Σκυλακάκην (ἀνακοίνωσις τοῦ ἰδίου) καὶ Κ. Στεφανοῦρην (ἀνακοίνωσις κ.κ. Γ. Κουλιᾶ καὶ Α. Στασινοπούλου). Ἐπὶ τινῶν τῶν ἀνωτέρω ἀνακοινώσεων ἐπηκολούθησε διαλογικὴ συζητήσις μεταξὺ τῶν Συνέδρων.

Αἱ ἀνωτέρω ὀμιλίας καὶ ἀνακοινώσεις μετὰ τῶν ἐν συνεχείᾳ συζητήσεων δημοσιεύονται εἰς τὸν παρόντα τόμον εἰς τὰς οἰκείας ἐκάστη θέσις (βλέπε πρόγραμμα Συνεδρίου σελ. 27 Ἐπαγγ. Δελτ. καὶ περιεχόμενα εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τόμου).

Τέλος ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Ι. Καρᾶς ἀνέπτυξεν ὠρισμένας ἀπόψεις τοῦ * ἐπὶ τῆς παρὰ

τοῦ κ. Κ. Στεφανοῦρη ἀνακοινώσεως μελέτης τῶν μὴ παρισταμένων κατὰ τὴν Συνεδρίαν κ.κ. Γ. Κουλιᾶ καὶ Α. Στασινοπούλου «περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς γλοιίνης ἐν τῷ ἀλεύρῳ καὶ τρόπου διατυπώσεως τῶν φυσικῶν αὐτῆς χαρακτήρων» (σελ. 236-238).

Πρώτη Συνεδρία Τεχνικοοικονομικοῦ Τμήματος. Τὴν 5ην μ.μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας συνήλθεν εἰς πρῶτην δημοσίαν συνεδρίαν τὸ Τεχνικοοικονομικὸν Τμήμα τοῦ Συνεδρίου ἐν τῇ μικρῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσοῦ».

Ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ κ. Α. Κώνστας κηρύσσων τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Τμήματος προσεφώνησεν ὡς ἑξῆς τοὺς Συνέδρους :

Κύριοι,

Εἰς τὴν μικρὰν ἀκόμη βιομηχανικὴν ἱστορίαν τῆς χώρας μας καὶ εἰς τὸν μικρὸν μας κύκλον συναδέλφων οἱ ὅποιοι κατάρθωσαν διὰ τῆς προσωπικῆς τῶν ἀξίας καὶ ἐργασίας νὰ ἀναδειχθοῦν καὶ νὰ συμβάλουν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐφαρμογῶν τῆς Χημείας παρ' ἡμῖν, ἐδημιουργήθησαν ἤδη μερικά δυσαναπλήρωτα κενά.

Ἐξέλειπεν ἤδη ὁ Σπήλιος Οἰκονομίδης, ὁ Νικόλαος Κανελλόπουλος, ὁ Λεόντιος Οἰκονομίδης, καὶ πρὸ ὀλίγου μόλις ὁ Νικόλαος Ζάρπας καὶ ὁ Λεωνίδας Ἀραπίδης. Ἐξέλειπεν ἐπίσης ὁ Ὅθων Ρουσσόπουλος ὁ καλὸς διδάσκαλος τῶν χημικῶν τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας. Ἐκτὸς τούτων οἱ Ἕλληνες χημικοὶ ἀριθμοῦν μεταξὺ τῶν συναδέλφων τῶν καὶ, ὀλίγα, εὐτυχῶς, θύματα τοῦ καθήκοντος Παρακαλῶ τοὺς κ. κ. Συνέδρους ὅπως πρὶν προχωρήσωμεν εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Τμήματος, τηρήσωμεν εἰς μνήμην αὐτῶν, ἐνὸς λεπτοῦ σιγῆν.

Οἱ Σύεδροι ἐγείρονται καὶ τηροῦσι ἐνὸς λεπτοῦ σιγῆν. Ὁ κ. Κώνστας συνεχίζει :

Τὸ Συνέδριόν μας, τὸ ὅποιον ἤρχισεν ὑπὸ τόσο καλοῦς οἰωνοῦς τὰς ἐργασίας του, εἰσέρχεται ἀπόψε εἰς τὸ Τμήμα τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν συμβολὴν τῶν χημικῶν πρὸς αὐξῆσιν τοῦ φυσικοῦ πλοῦτου τοῦ ἐκ τούτου ἀποκλιθῆν Τεχνικοοικονομικόν. Θὰ ἔπρεπεν ἴσως τὸ Τμήμα αὐτὸ νὰ τὸ διαιρέσωμεν εἰς περισσότερα, ὅπως γίνεται καὶ εἰς ἄλλα παρόμοια συνέδρια, π. χ. εἰς τμήματα καυσίμων ὑλῶν, μεταλλευμάτων καὶ μεταλλουργίας, ἀνοργάνων χημικῶν προϊόντων, ὀργανικῶν χημικῶν προϊόντων, τροφίμων, γεωργικῆς Χημείας, μηχανημάτων τῆς χημικῆς βιομηχανίας κ. λ., τοῦτο ὅμως δὲν κατέστη δυνατόν.

νας ἰδιαιτέραν ἢ ἀκριβῆς τήρησις τῶν συνθηκῶν τοῦ προσδιορισμοῦ. Ἰδιαιτέραν σπουδαίωτα ἔχει ἡ θερμοκρασία καὶ τὸ ποσὸν τοῦ χρησιμοποιομένου ὕδατος ἅτινα ὁ Νόμος ΔΙΗ* καθόρισεν. Ὡς ὅμως ἠκούσαμεν πρὸ ὀλίγου περὶ μὲν τῆς θερμοκρασίας οὐδέμια μνεία γίνεται, περὶ δὲ τοῦ ποσοῦ τοῦ ὕδατος τοῦτο ἀφίεται ἀνευ περιορισμῶν. Πάντως αἱ ἀναφερόμεναι διαφοραὶ ἀποτελέσματος 3%₀, ὡς ἀναφέρει ἡ ἀνακοίνωσις, εἶναι ὑπερβολικαί, ὅταν τηροῦνται οἱ ὅροι τοῦ Νόμου. Βάσει δὲ τῶν ὄρων τούτων ἐγένοντο ἐπὶ τόσα ἔτη οἱ προσδιορισμοὶ καὶ καθορίσθησαν οἱ ὅροι οὗς δεῖν νὰ πληρῶσι τὰ ἄλευρα. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν προσδιορισμὸν τῶν πητῶν ἢ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους ἐφαρμοζομένη μέθοδος εἶναι πλήρης, καθορίζουσα χρόνον βρασμοῦ 15-20'. Προκειμένου περὶ πητρωχῶν ἢ λοσσοῦσα μέθοδος ἔδοκε καλὰ ἀποτελέσματα. Προκειμένου ὅμως περὶ λευκῶν ἀλεύρων μὲ ἐλαχίστην ποσότητὰ πητῶν, οἱ ἀνακινούντες πιθανὸν ἀγνοοῦσιν ὅτι γίνεται καὶ μικροσκοπικὸς ἐν τέλει ἔλεγχος τοῦ ἀπομένοντος. Κατὰ τὰ λοιπὰ νομίζω ὅτι ἡ προτεινομένη μέθοδος οὐδόλως διαφέρει τῆς ἤδη ἐπισημῶς ἐφαρμοζομένης.

* Σημ. Συντ. Καταχωροῦμεν ἐν ὀποσημείωσει, τὰς ἀπόψεις τοῦ κ. Ι. Καρᾶ ἐνταῦθα καὶ ἄχι εἰς τὸ τέλος τῆς ἀνακοινώσεως τῶν κ.κ. Κουλιᾶ καὶ Στασινοπούλου, καθότι ὡς ἐκ τῆς ἀπουσίας αὐτῶν ἐκ τοῦ Συνεδρίου δὲν τοὺς παρεσχέθη ἡ εὐχέρεια τῆς ἀμέσου ἀπαντήσεως ὡστε νὰ δημιουργηθῆ ἐπιστημονικὴ συζήτησις.

Ι. Καρᾶς. Ἐπρόσεξα τὴν γενομένην ἀνακοίνωσιν ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν τῆς παραδεγεμένης ἀπὸ τοῦ 1911 μεθόδου προσδιορισμοῦ τῆς γλοιίνης. Θὰ εἶχον ὅμως νὰ παρατηρήσω τὰ ἑξῆς : Ἡ ἐν ἰσχύϊ μέθοδος ἡ καθιερωθεῖσα παρ' ἡμῖν πρὸ τριακονταετίας περίπου διὰ τοῦ Νόμου ΔΙΗ* εἶναι συμβατικὴ, ὡς ἄλλως τε καὶ οἱ ἀνακινούντες βεβαίως. Σημασίαν ἔχει ἐπομέ-

Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι ἡ Ὀργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Β' Πανελληνίου Χημικοῦ Συνεδρίου θὰ εὐρεθῆ εἰς τὴν εὐχάριστον ἀνάγκην νὰ προβῆ εἰς τὴν διαίρεσιν αὐτῆν.

Τὸ Α' Συνέδριον πρέπει νὰ τὸ θεωρήσωμεν ὡς μίαν ἀπαρχὴν, ὡς μίαν προπαρασκευὴν διὰ τὸ Β' καὶ διὰ τὰ ἐπόμενα, πρὸς ἐπιτυχίαν δὲ τοῦ σκοποῦ τούτου πρέπει ἀπὸ σήμερον νὰ ἀρχίσωμεν ὄλοι ἐργαζόμενοι.

Διὰ νὰ εὐημερήσῃ ὁ ἐπαγγελματίας χημικὸς πρέπει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι εἶναι εἰς θέσιν νὰ χρησιμοποιήσῃ τὰς γνώσεις τὰς ὁποίας ἀπέκτησεν ἀπὸ τὰς σπουδὰς του, καὶ διὰ τὸ γενικὸν καλὸν καὶ πρὸς ὄφελος ἐκείνων διὰ τοὺς ὁποίους ἐργάζεται, οἰοιδήποτε καὶ ἂν εἶναι, εἴτε τὸ Κράτος, εἴτε ἡ βιομηχανία, εἴτε γεωργικὴ ἐπιχειρήσις. Εἶναι πιθανὸν πολλοὶ συνάδελφοι νὰ ἦσαν εἰς θέσιν νὰ ἀνακοινώσωσιν ὠρισμένας μελέτας τῶν ἀναγομένων εἰς τὸν κύκλον τῆς εἰδικότητός των καὶ νὰ ἠμποδίσθωσαν εἰς τοῦτο ἀπὸ τὴν σκέψιν ὅτι ἴσως αἱ ἐπιχειρήσεις εἰς τὰς ὁποίας ἐργάζονται δὲν θὰ ἔβλεπον εὐχάριστως τὴν ἐνέργειάν των ταύτην. Εἶμαι βέβαιος ὅτι οἱ οὕτω σκεφθέντες συνάδελφοι ἠπατήθησαν. Ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία ἐπέδειξε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη λίαν ἀξίεπαῖνον προσπάθειαν πρὸς ἐμπορικὴν συνεννόησιν μεταξὺ ὁμοειδῶν ἐπιχειρήσεων, ἡ ὁποία ἐπέτυχε, ὅπου καὶ ἂν ἐφηρμόσθη, ἀξιόλογα οἰκονομικὰ ὄφελῃ.

Τοῦτο μόνον εἶναι ἀρκετὸν διὰ νὰ πείσῃ καὶ τοὺς τυχόν ἀμφιβάλοντας ὅτι ἂν ἡ συνεννόησις αὕτη ἐπεκταθῇ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ τεχνικοῦ ἐπιπέδου θὰ ἀποδώσῃ ἀκόμη σημαντικώτερα ὄφελῃ, καὶ ὅτι ἡ ἀνακοίνωσις τῶν προόδων τὰς ὁποίας ἐπέτυχον τὰ διάφορα ἐργοστάσια θὰ ὑποβοηθήσουν τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας τόσο πρὸς τὸ μερικὸν ὅσον καὶ πρὸς τὸ γενικὸν καλὸν.

Τὴν ἀρχὴν αὐτὴν ἐπιδιώκει νὰ ἐπιτύχῃ τὸ σημερινὸν Α' Χημικὸν Συνέδριον, ἐλπίζει δὲ νὰ τὴν ἴδῃ ἐπεκτεινομένην εἰς τὰ προσεχῆ. Εὐχεται νὰ ἴδῃ τὰ συνέδρια ταῦτα περιβαλλόμενα μὲ στοργὴν καὶ παρακολουθούμενα μὲ ἐνδιαφέρον ἀπὸ τὸ ἐπίσημον Κράτος, ἀπὸ τὰ μεγάλα πιστωτικὰ ἰδρύματα καὶ ἀπὸ τὰς πολλαπλὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις τῆς χώρας.

Ἀκολούθως ὁ κ. Κώνστας ἔδωκε τὸν λόγον εἰς τὸν καθηγητὴν κ. Γ. Ματθαίопουλον ὅστις ἀνέπτυξε τὸ θέμα «περὶ τεχνιῶν ὕλων» καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸν ὕφηγὴν κ. Ἄντ. Δεληγιάννην ὅστις ἀνέπτυξε τὸ θέμα «περὶ τῶν δυνατοτήτων ἰδρύσεως ἠλεκτροχημικῆς βιομηχανίας ἐν Ἑλλάδι».

Τὴν 7.15' μ.μ. ἤρξαντο αἱ ἀνακοινώσεις πρωτοτύπων ἐργασιῶν. Ὁ λόγος ἐδόθη διαδοχικῶς εἰς τοὺς κ. κ. Α. Κώνσταν, Ι. Κανδήλην, Π. Πάπαμιχαήλ, Σ. Καλογερέαν ἀνακοινώσαντας ἐργασίας τῶν ἰδίων καὶ εἰς τὸν κ. Δ. Μίχαν ἀνακοινώσαντα ἐργασίαν του ἐκτελεσθεῖσαν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Α. Κώνστα.

Αἱ ὀμιλῖαι καὶ αἱ ἀνακοινώσεις τῆς Συνεδρίας ταύτης μετὰ τῶν ἐκ συνεχείᾳ αὐτῶν συζητήσεων δημοσιεύονται εἰς τὸν παρόντα τόμον εἰς τὰς οἰκείας ἐκάστη θέσεις (βλ. πρόγρ. Συνεδρ. σελ. 27 Ἐπαγγ. Δελτ. καὶ περιεχόμενα εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τόμου).

ΗΜΕΡΑ 3η, ΤΡΙΤΗ, 12η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1938

Δευτέρα Συνεδρία Ἐπιστημονικοῦ Τμήματος. Τὴν 9 30' π.μ. συνήλθεν εἰς τὴν δευτέραν καὶ τελευταίαν δημοσίαν συνεδρίαν τοῦ τῷ Ἐπιστημονικῶν Τμήμα τοῦ Συνεδρίου εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσοῦ».

Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Συνεδρίου κ. Κ. Δοσίου ἀνακοίνωσιν χαιρετιστηρίων τηλεγραφημάτων ἐξ ὀργανώσεων καὶ συναδέλφων τῶν ἐπαρχιῶν ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Ι. Καρᾶς ἔδωκε τὸν λόγον εἰς τὸν καθηγητὴν τοῦ Πολυτεχνείου κ. Π. Ζαχαρίαν, ὅστις ἀνέπτυξε τὸ θέμα: «Ἡ ἔρευνα παρὰ τοῖς Ἑλλησι καὶ αἱ γενικαὶ ἀρχαὶ τῆς Φυσικοχημείας». Ἐν συνεχείᾳ ὁ ὕφηγὴς κ. Γ. Βάρβογλης ὠμίλησε «περὶ τῆς νεωτέρας χημείας τῶν βιταμινῶν καὶ ὁρμονῶν».

Τῶν ὀμιλιῶν ἐπηκολούθησεν ἡ ἀνακοίνωσις πρωτοτύπων μελετῶν. Ἐλαβον τὸν λόγον κατὰ σειρὰν ὁ καθηγητὴς κ. Γ. Καραγκούνης ἀνακοινώσας ἐργασίαν του ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Γ. Κούμουλου καὶ ἀκολούθως οἱ κ. κ. Ρ. Δαρρῖγος, Κ. Καββασιάδης καὶ Κ. Μακρῆς ἀνακοινώσαντες ἰδίαις ἐργασίας. Τέλος ὁ κ. Γ. Βουβλινόπουλος ἀνέπτυξε τὸ θέμα «περὶ μικρομεθοδολογίας καὶ κρίσεως εἰς τὰς Φυσικὰς Ἐπιστήμας». Αἱ ἀνωτέρω ὀμιλῖαι καὶ ἀνακοινώσεις δημοσιεύονται εἰς τὸν παρόντα τόμον εἰς τὰς οἰκείας ἐκάστη θέσεις (βλ. πρόγρ. Συνεδρ. σελ. 27 Ἐπαγγ. Δελτ. καὶ περιεχόμενα εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τόμου).

Ἐπὶ τῇ λήξει τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ἐπιστημονικοῦ Τμήματος, ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου κ. Κ. Δόσιος διετύπωσε τὴν ἀκόλουθον εὐχὴν ἣν ὁμοφώνως ἀπέδεχθησαν οἱ σύεδροι:

«Εἶναι γεγονὸς ὅτι ὁ νέος ρυθμὸς τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς ἐπιβάλλει σήμερον εἰς τὰς πλείστας χώρας τὴν διαρκῆ ἀντίληψιν τοῦ Κράτους εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς οἰκονομίας.

Ἡ ἐπέμβασις αὕτη ὁμως, διὰ νὰ εἶναι λυσιτελής πρέπει νὰ εἶναι ἀπολύτως φωτισμένη. Ἀνάγκη ὅθεν νὰ ἀποκτήσῃ τὸ Κράτος τὸ κατάλληλον πρὸς τοῦτο ὄργανον.

Προτείνω λοιπὸν ὅπως ἐκφρασθῇ ἡ εὐχὴ νὰ ἰδρῶθῃ κρατικὸν Ἰδρυμα Χημικοτεχνικῆς Ἐρεῦνης. Τὸ Ἰνστιτούτον τοῦτο θὰ ἀντικαταστήσῃ ὑπευθύνως τὰ διάφορα σχετικὰ συμβούλια, τῶν ὁποίων ἡ μελέτη στερεῖται κατ' οὐσίαν ἀναγκαίως τοῦ ἀπαιτουμένου βήθους. Τὸ Ἰδρυμα θὰ διευθύνεται ἀπὸ προσωπικὸν τεχνικῶς ἱκανόν, ἀπηλλαγμένον τῶν φροντίδων τρεχούσης διοικητικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐφωδιασμένον μὲ πλήρεις πειραματικὰς ἐγκαταστάσεις καὶ ἐνημερωμένην βιβλιοθήκην. Πρέπει πρὸς τούτοις ἡ οἰκονομικὴ του λειτουργία νὰ ἔχῃ τὴν ἀπαιτουμένην, διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν εἰδικῆς φύσεως ἐργασιῶν του, ἐλευθερίαν ἐνεργείας.

Ἡ λειτουργία τοῦ ἰδρύματος τούτου καθὼς καὶ ἡ βιβλιοθήκη του δὲν θὰ περιορισθῶν μόνον διὰ τὰς ἀπολύτως κρατικὰς μελέτας. Ἀντὶ τῆς μικροτέρας δυνατῆς χρηματικῆς καταβολῆς, θὰ πρέπη νὰ ἐξυπηρετῇ καὶ τὴν ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν διὰ τὰς μελέτας τῆς, ὅπως τοῦτο πολλαχού γίνεται' θὰ καταστήθῃ δὲ σὺν τῷ χρόνῳ κέντρον ἐκπαιδεύσεως καὶ φυτῶριον

θετικῶν ἐπιστημόνων, πρὸς ὄφελος τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ἐν γένει.

Εἶναι φανερόν ὅτι ἡ νέα αὕτη ὑπηρεσία γρήγορα θὰ ἀποδώσῃ ἀπτοὺς καρπούς, ὥστε καλῶς ὀργανομένην ἢ ἀποβῆν ἐν τῇ γενικῇ της γραμμῇ ἐπικερδῆς κρατικῆ ἐπιχειρήσει.

Ἡ ἀνώτερόν πρότασις ἐγένετο ὁμοφώνως δεκτὴ ὑπὸ τῶν Συνέδρων.

*Ακολούθως ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Ι. Καρᾶς εἶπε τὰ ἑξῆς :

«Τὸ πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐπιστημονικοῦ τμήματός ἐπερατώθη καὶ δὲν δυνάμεθα εἰ μὴ νὰ εὐχαριστήσωμεν πάντας τοὺς ὀμιλήσαντας διὰ τὰς ἀνακοινωθείσας ἐργασίας. Εὐδελπιστοῦμεν ὅτι οἱ Ἕλληνες συνάδελφοι, οἵτινες εἰς τὸν τόσον σύντομον χρόνον τῆς συγκλήσεως τοῦ παρόντος συνεδρίου παρουσίασαν τόσην ἐργασίαν, θὰ ἐμφανισθῶσιν εἰς τὸ ἐπόμενον Πανελλήνιον Συνέδριον τῶν Ἑλλήνων Χημικῶν μὲ πλουσιωτέραν ἀκόμη συγκομιδὴν τῆς ἐρευνητικῆς αὐτῶν ἐργασίας».

Δευτέρα συνεδρία Τεχνικοοικονομικοῦ Τμήματος. Τὴν 5ην μ. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας συνήλθεν εἰς δευτέραν δημοσίαν συνεδρίαν τὸ Τεχνικοοικονομικόν Τμήμα τοῦ Συνεδρίου ἐν τῇ αἰθούσῃ συνεδριῶν τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην μετὰ τὴν ὀμιλίαν τοῦ κ. Γ. Παπαχαρалаμπους με θέμα : «Πρὸς ὀλοκλήρωσιν τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας», τὸ Τμήμα ἐπελήθη τῶν ἀνακοινώσεων πρωτοτύπων μελετῶν. Κατὰ σειρὰν ἔλαβον τὸν λόγον καὶ ἀνεκοίνωσαν ὁ κ. Κ. Καββασιάδης ἰδίαν μελέτην του, ὁ κ. Μ. Ἀναστασιάδης ἐπίσης ἰδίαν μελέτην του, ὁ κ. Α. Γ. Πατῆζης μελέτην του ἐκτελεσθεῖσαν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Σ. Σ. Βασιλειάδου, ὁ κ. Ἄντ. Δελγιάννης ἰδίαν μελέτην του, ὁ κ. Α. Λουκάς μελέτην του ἐκτελεσθεῖσαν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Ἄντ. Θ. Οἰκονομοῦ, ὁ κ. Ἄντ. Θ. Οἰκονομοῦ μελέτην του ἐκτελεσθεῖσαν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Α. Λουκά, ὁ κ. Γ. Πανόπουλος ἰδίαν μελέτην του, ἡ Δ'ις Πορφυρογένη μελέτην τοῦ κ. Δ. Ἀγγελοπούλου καὶ ὁ κ. Ν. Μάνθος ἰδίαν μελέτην του. Ἐπίσης ὁ κ. Γ. Τερμεντζῆς ἀνέπτυξεν εἰς ἐνδιαφέρουσαν ὀμιλίαν τὸ θέμα : «Ἐπεξεργασία τοῦ σίτου καὶ μελέτη ἐπὶ τῆς παρασκευῆς ἄρτου μετὰ προσμείξεως διαφόρων ἀμυλωδῶν προϊόντων».

Αἱ ὀμιλίας καὶ ἀνακοινώσεις τῆς συνεδρίας ταύτης δημοσιεύονται εἰς τὸν παρόντα τόμον εἰς τὰς οἰκείας ἐκάστη θέσεις (βλέπε πρόγραμμα Συνεδρίου σελ. 27 Ἐπαγγ. Δελτ. καὶ περιεχόμενα εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τόμου).

ΗΜΕΡΑ 4η, ΤΕΤΑΡΤΗ, 13η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1938

Ἐπίσκεψις Ἐργοστασίων. Ἡ πρώτη διετέθη διὰ τὴν ὑπὸ τῶν Συνέδρων ἐπίσκεψιν τῶν ἐν Ν. Φαλήρῳ ἐργοστασίων τῆς Ἄν. Ἀγγειοπλαστικῆς Ἐταιρείας ὁ «Κεραμεικός» καὶ τῆς Ἄν. Ἐταιρείας «Ζύμαι Ἀρτοποιίας». Εἰς τοὺς Συνέδρους αἱ διευθύνσεις τῶν ἐπιχειρήσεων ἐπεδαψίλευσαν πολλὰς περιποιήσεις.

Τρίτη συνεδρία Τεχνικοοικονομικοῦ Τμήματος. Τὴν 5ην μ. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας συνήλθεν εἰς τρίτην καὶ τελευταίαν δημοσίαν συνεδρίαν τὸ Τεχνικοοικονομικόν Τμήμα ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου. Ἡ συνεδρία αὕτη ἀφιέρωθη εἰδικῶς διὰ τὴν ἔδαφολογίαν.

Ἐν ἀρχῇ ἐδόθη ὁ λόγος εἰς τὸν κ. Ι. Παπουτσόπουλον, ὅστις ἀνέπτυξε τὸ θέμα : «Συμβολὴ τῆς Χημείας εἰς τὴν ἔδαφολογικὴν χαρτογράφειν καὶ τὴν μελέτην τῶν λιπαντικῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας». Ἀκολούθως τὸ Τμήμα ἐπελήθη τῶν ἀνακοινώσεων πρωτοτύπων μελετῶν. Κατὰ σειρὰν ἔλαβον τὸν λόγον καὶ ἀνεκοίνωσαν ὁ κ. Ν. Λιάτσικας μελέτην του ἐκτελεσθεῖσαν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Θ. Μουραμπᾶ, ὁ κ. Ι. Παπουτσόπουλος ἰδίαν μελέτην του, καὶ ἐτέρας δύο ἐκτελεσθεῖσας ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Δ. Κατακουζηνοῦ, ὁ κ. Δ. Κατακουζηνός δύο ἰδίας μελέτας του, ὁ κ. Ι. Κατράκης τρεῖς ἰδίας μελέτας του, ὁ κ. Ἄλ. Κολάσης ἰδίαν μελέτην του, ὁ κ. Χρ. Βασιλειάδης ἰδίαν μελέτην του καὶ ὁ κ. Ἄνδρ. Λεμπέσης μελέτην του ἐκτελεσθεῖσαν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ κ. Ι. Κατράκη.

Ἡ ὀμιλία καὶ αἱ ἀνακοινώσεις τῆς Συνεδρίας ταύτης δημοσιεύονται εἰς τὸν παρόντα τόμον εἰς τὰς οἰκείας ἐκάστη θέσεις (βλέπε πρόγραμμα Συνεδρίου σελ. 27 Ἐπαγγ. Δελτ. καὶ περιεχόμενα εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τόμου.)

ΗΜΕΡΑ 5η, ΠΕΜΠΤΗ, 14η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1938

Ἐπίσκεψις ἐργοστασίου Λιπασμάτων. Ἡ πρώτη διετέθη ὀλόκληρος διὰ τὴν παρὰ τῶν Συνέδρων ἐπίσκεψιν τῶν ἐν Δραπετσῶν Πειραιῶς Ἐργοστασίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἄν. Ἐταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων. Μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν Ἐργοστασίων παρετέθη ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας πρὸς τιμὴν τῶν Συνέδρων, εἰς τὰς αἰθούσας τῶν γραφείων αὐτῆς, φιλικὸν πρόγευμα εἰς τὸ ὁποῖον ἐπίσης παρεκάθησαν ὁ Πρόεδρος, οἱ Διευθυνταὶ καὶ τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν τῆς Ἐταιρείας. Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐταιρείας κ. Π. Ζαλοκώστας προσεφώνησε τοὺς συνέδρους ὡς ἑξῆς :

Κύριοι Συνέδροι,

Εἶμαι εὐτυχῆς χαιρετίζων ἐξ ὀνόματος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐταιρείας Λιπασμάτων εἰς τὸ σημερινὸν φιλικὸν μας γεῦμα, τοὺς ἀγαπητοὺς συναδέλφους, Συνέδρους τοῦ Ἀ' Πανελληνίου Χημικοῦ Συνεδρίου. Ἡ ἐπίσκεψις τῶν ἐργοστασίων μας, σὰς ἔδωσε, Κύριοι, τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀντιληφθῆτε καὶ ἐκτιμῆσετε τὸ τί συνέλαβε καὶ τί ἐπραγματοποίησεν ὁ μεγαλόπνοος δημιουργὸς τῆς πρώτης κατ' ἐροχὴν μεγάλης χημικῆς βιομηχανίας τῆς χώρας ὁ ἀείμνηστος Νικόλαος Κανελλόπουλος. Καὶ ὡς κορωνίδα τῶν βλέψεών του, εὐθὺς ὡς αἱ εἰδικαὶ καὶ ἐπιστημονικαὶ συνθήκαι τὸ ἐπέτρεψαν, ἔθεσε τὰς βάσεις τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἰνστιτούτου Χημείας καὶ Γεωργίας, τὸ ὁποῖον πρὸς τιμὴν του ὀνομάσαμεν «Νικόλαος Κανελλόπουλος» καὶ τοῦ ὁποῖου συντόμως θὰ τελέσωμεν τὰ ἐγκαίνια. Εἰς αὐτὸ ἡ χημικὴ καὶ γεωργικὴ ἔρευνα καθὼς καὶ ἡ πειραματικὴ ἐργασία, θὰ ἔχουν ἄνετα καὶ

πλήρη τὰ μέσα τῆς ἐπιδόσεως εἰς πᾶσαν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν πρὸς ὄφελος τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς γεωργίας τῆς Ἑλλάδος. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν, Κύριοι, διὰ τὴν σημερινὴν σας ἐπίσκεψιν καὶ προπίνομεν εἰς ὑγείαν τῶν Συνεδρῶν τοῦ Ἀ' Πανελληνίου Χημικοῦ Συνεδρίου, εὐχόμενοι εἰς αὐτοὺς πᾶσαν εὐτυχίαν καὶ ἐπιτυχίαν διὰ τὸ καλὸν τῆς ἐργασίας των καὶ τῆς χώρας μας.

Μετὰ τὴν προσφώνησιν τοῦ κ. Ζαλοκώστα, ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου κ. Κ. Δόσιος, ὁ ὁποῖος εἶπε τὰ ἑξῆς :

Κύριοι Συνεδροί,

Ἀπὸ τῆς ἐπίσκεψιν μας αὐτὴν εἰς τὰς φιλοξένου ἐγκαταστάσεις τῆς μεγάλης αὐτῆς ἐπιχειρήσεως, μεγάλης, ὄχι μόνον διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ διὰ πολλὰς ἀκόμη χώρας τῆς Εὐρώπης, θὰ ἀποκομίσωμεν δύο πράγματα, μίαν εἰκόνα καὶ μίαν ἐντύπωσιν.

Καὶ ἡ μὲν εἰκὼν θὰ εἶναι κατ' ἀνάγκην συγκεχυμένη καὶ παροδική, διότι εἶναι ἀδύνατον εἰς τὸ βραχὺ διάστημα, τὸ ὁποῖον διεθέσαμεν, νὰ ἀντιληφθῶμεν ἔστω καὶ ἀκροθιγῶς τὴν ἔκτασιν τοῦ συντελεσθέντος ἔργου. Ἐὰν μάλιστα θελήσωμεν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς λεπτομερείας, εὐκόλως ἀντίλαμβανόμεθα ὅτι αἱ ἀπαιτούμεναι γνώσεις ὑπερβαίνουν κατὰ πολλὴν χωρητικότητα τῆς πνευματικῆς ἀποταμιεύσεως ἑνὸς καὶ μόνου ἀνθρώπου. Ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ εἰσδύσῃ βαθέως εἰς τὴν συνείδησιν ὄλων μας, εἶναι μία ἐντύπωσις, ἡ ὁποία θὰ χρησιμεύσῃ πάντοτε ὡς βᾶσις τῶν σκέψεών μας. Τὰ μεγάλα ἔργα δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς τύχης καὶ τῶν περιστάσεων, διότι ἡ τύχη καὶ αἱ περιστάσεις ἔρχονται καὶ παρέρχονται. Ἀπέναντι τῆς τύχης θὰ κατισχύσῃ τελικῶς πάντοτε ἡ συστηματικὴ καὶ καρτερικὴ προσπάθεια, ἡ ὁποία καὶ μόνη θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν διάρκειαν καὶ προκοπὴν τοῦ ἀναλαμβανομένου ἐγχειρήματος. Μία καὶ μόνη ὑπῆρξεν ἐδῶ ἡ συμβολὴ τῆς τύχης, τὸ νὰ εὑρεθῇ ὁ ἀκάματος καὶ δημιουργικὸς νοῦς τοῦ Νικολάου Κανελλοπούλου. Ἡ δρᾶσις τοῦ μεγάλου αὐτοῦ Ἕλληνος θὰ ἀποτελέσῃ ζωντανὸν ὑπόδειγμα δι' ὄλους τοὺς θέλοντας νὰ ἐξυπηρετήσουν ἐντίμως τὸν τόπον μας. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἐντύπωσις ἡ ὁποία δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐγκαταλείψῃ ποτέ. Ἄς εὐχηθῶμεν εἰς τοὺς ἀναλαβόντας τὸ ἔργον τῆς βαρείας αὐτῆς διαδοχῆς, ἀξίους αὐτοῦ ἐν ζωῇ συνεργάτας, νὰ συνεχίσουν τὸν δρόμον τὸν ὁποῖον αὐτὸς ἐχάραξε, τιμήσας τὴν Πατρίδα καὶ ἰδιαιτέρως τὸν κλάδον τῶν Ἑλλήνων χημικῶν εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκε».

Τέλος ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλλήνων Χημικῶν κ. Α. Κώνστας ἀντιφωνῶν εἶπε τὰ ἑξῆς :

Κύριε Πρόεδρε,

Οἱ Ἕλληνες χημικοὶ προσβλέπουν μὲ ὑπερηφάνειαν πρὸς τὸ συγκρότημα αὐτὸ τοῦ ἐργοστασίου, τὸ θαυμαστὸν τοῦτο δημιούργημα τῆς διανοίας τοῦ ἀειμνήστου Νικολάου Κανελλοπούλου, τὸ ὁποῖον θεωρῶ ὡς ἕν ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ἔργα τῆς Ἑλλάδος. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κάμνει ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν εἶναι ἡ ἐπιστημονικὴ μελέτη καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ κατεύθυνσις τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐταιρείας, ἡ ὁποία τῆς δίδει τὴν δυνατότητα νὰ ἀντεπεξέρχεται ἐπιτυχῶς εἰς τὰς

συνεχεῖς προόδους τῆς ἐλληνικῆς βιομηχανίας. Προπίνω εἰς ὑγείαν τῶν ἐργαζομένων ἐνταῦθα συναδέλφων καὶ εἰς εὐδωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐταιρείας».

Πρώτη Συνεδρία Ἐπαγγελματικοῦ Τμήματος.

Τὴν 7ην μ. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας συνήλθεν εἰς πρώτην συνεδρίαν τὸ Ἐπαγγελματικὸν Τμήμα τοῦ Συνεδρίου ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Τὰ τῆς συνεδρίας ταύτης ἐκτίθενται λεπτομερῶς ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει (σελ. 457-466).

ΗΜΕΡΑ 6Η, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 15Η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1938

Ἐπίσκεψις Κυλινδρομούλου Ἀγ. Γεωργίου. Ἡ πρῶτα διετέθη διὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν Συνεδρῶν εἰς τὸ ἐν Κερατινίῳ Ἐργοστάσιον τῆς Ἀν. Ἐταιρείας «Μῦλοι Ἀγ. Γεωργίου», εἰς τὸν μέγαν ἐξώστην τοῦ ὁποῖου προσεφέρθησαν ἐν τέλει περὶ τὴν μεσημβρίαν ἀναψυκτικὰ καὶ ἡγέρθησαν σύντομοι προποσεις.

Δευτέρα συνεδρία Ἐπαγγελματικοῦ Τμήματος. Τὴν 5ην μ. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας συνήλθεν εἰς τὴν δευτέραν καὶ τελευταίαν συνεδρίαν τὸ Ἐπαγγελματικὸν Τμήμα τοῦ Συνεδρίου ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου. Ἐν ἀρχῇ ἐγένοντο αἱ ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν θεμάτων ὀμιλίαι καὶ εἰσηγήσεις τῶν κ. κ. Κσθηγητοῦ Θ. Βαρούνη, Καθηγητοῦ Γ. Καραγκούνη, Φ. Πασαγιάννη καὶ Ἀλ. Ἰουστινιανοῦ καὶ κατόπιν ἐσυνεχίσθησαν αἱ ἐπὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ζητημάτων τοῦ κλάδου τῶν χημικῶν συζητήσεις.

Τὰ τῆς συνεδρίας ταύτης ἐκτίθενται λεπτομερῶς ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει (σελ. 467-485).

ΗΜΕΡΑ 7Η, ΣΑΒΒΑΤΟΝ, 16Η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1938

Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην συνεπληρώθησαν καὶ αἱ διὰ τὴν ἐπομένην προβλεπόμεναι ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου εἰς τρόπον ὥστε κατ' αὐτὴν συνετελέσθη ἡ οὐσιαστικὴ λήξις αὐτοῦ. Οὕτω τὴν 10ην π. μ. ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσοῦ» συνήλθεν ἡ τελικὴ συνεδρία τῆς ὀλομελείας, καθ' ἣν ἐγένετο ὑπὸ τῶν Προέδρων τῶν Τμημάτων ἡ ἀνασκόπησις τοῦ ὄλου ἔργου τοῦ Συνεδρίου καὶ ἐξελέγη ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ αὐτοῦ μὲ τὴν φροντίδα τῆς ταξινομήσεως καὶ ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων, τῆς ἐκδόσεως τῶν Πρακτικῶν καὶ τῆς προεργασίας διὰ τὴν σύγκλησιν τοῦ Β' Χημικοῦ Συνεδρίου. Τὰ τῆς συνεδρίας ταύτης ἐκτίθενται ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει (σελ. 487-491).

Μετὰ τὴν λήξιν τῆς τελικῆς συνεδρίας περὶ τὴν 2αν μ. μ. παρετέθη εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ ξενοδοχείου «Βασιλεὺς Γεώργιος» ἐπίσημον γεῦμα κρὸς τιμὴν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου. Εἰς τὸ γεῦμα παρεκάθησαν πλὴν τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Ι. Μεταξᾶ, ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Κ. Γεωργακόπουλος, ὁ ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας κ. Γ. Κυριακός, ὁ ὑφυπουργὸς τῶν Ναυτικῶν κ. Παπαβασιλείου, ὁ ὑφυπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κ. Ν. Παπαδήμας, οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανε-

πιστημίου κ. κ. Ματθαίοπουλος, Γαλανός και Καραγκούνης, οί καθηγηταί του Πολυτεχνείου κ. κ. Χόρς, Βέης και Βαρούνης, ὁ Πρόεδρος του Διοικ. Συμβουλίου και οί Διευθυνταί της Ἑταιρείας Λιπασμάτων κ. κ. Ζαλοκώστας, Νεῦρος και Βρεττός, ὁ πρόεδρος του Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου κ. Α. Δημητρακόπουλος, τὸ Προεδρεῖον του Συνεδρίου, τὰ πλείστα τῶν μελῶν της Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς αὐτοῦ, οί Ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπαρχιακῶν Συνδέσμων και του Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου και περι τούς 110 ἐκ τῶν Συνέδρων. Τὸ γεῦμα διεξήχθη ἐν ἀτμοσφαίρα μεγάλης ἐγχαρδιότητος. Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια ὁ πρόεδρος του Συνεδρίου κ. Δόσιος προσεφώνησε τὸν κ. Πρόεδρον της Κυβερνήσεως ὅστις ἀπήντησε διὰ μακροῦ ἐμπνευ-

σμένου λόγου. Οί λόγοι ο἗τοι δημοσιεύονται ἀλλὰχοῦ (σελ. ιζ-κβ'). Τὸ τέλος του λόγου του κ. Προέδρου της Κυβερνήσεως ἐκάγυψαν ζωηρὰ χειροκροτήματα και θερμαὶ ἐκδηλώσεις ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς μετὰ τὸ πέρας του γεύματος παρέμεινε ἐπ' ἄρκετὸν συνομιλῶν μετὰ τῶν Συνέδρων, χαιρετίσας κατὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἅπαντας διὰ χειραψίας.

Τέλος τὸ ἑσπέρας της αὐτῆς ἡμέρας ἐν τῷ Ἐντευκτηρίῳ της Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν ἔλαβε χώραν τελείως ἀνεπίσημος φιλικὴ συγκέντρωσις τῶν Συνέδρων και Ἀντιπροσώπων ἡτις παρετάθη ἐν πνεύματι συναδελφικῆς ἐγκαρδιότητος μέχρι τῶν πρώτων πρωϊνῶν ὥρῶν.